

Budget

Et undervisningsmateriale for 7. – 9. klasse

Forord

Unge mennesker har mange penge mellem hænderne og bruger dem på både dagligdagsfor nøjelser og større ting som mp3-afspillere og mobiltelefoner.

Det store forbrug blandt unge skaber et stort behov for økonomisk overblik og en grundlæggende finansiell forståelse.

Dette materiale henvender sig til de ældste klasser

i grundskolen og behandler den personlige budgetlægning. Udover at vise, hvordan man praktisk udarbejder et budget, gennemgår materialet også de indtægts- og udgiftstyper, der er fælles for de fleste,

og det giver eksempler på arbejdet med budgetter samt forslag til opgaveløsning.

Den kortfattede fremstilling i materialet sikrer, at eleverne med et relativt lille tidsforbrug kan sætte sig ind i et område, der ellers kan synes uoverskueligt.

Yderligere oplysninger eller bemærkninger kan rettes til:

Finansrådet

Skolefinans
Amaliegade 7
1256 København K
Telefon 33 70 10 00
skolefinans@finansraadet.dk

www.skolefinans.dk

Kolofon:

Udgiver:

Finansrådet. www.finansraadet.dk

Design og udarbejdelse:

Finansrådet

ISBN: (www) 978-87-918-8731-4

ID nr: 76-2014

Marts 2014

Trin- og slutmål

Undervisningsmaterialet giver mulighed for at opfylde en del af trin- og slutmålene i matematik. Afhængigt af hvordan man vælger at tilrettelægge undervisningen, kan man fx arbejde med følgende trin- og slutmål:

Efter 9. klassetrin

Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, så de kan

- > Benytte hovedregning, overslagsregning og skriftlige udregninger.
- > Anvende lommeregner og computer ved gennemførelse af beregninger og til problemløsning.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, så de kan

- > Foretage økonomiske overvejelser vedrørende dagligdagens indkøb, transport, boligforhold, lønopgørelser og skattekategorier.

- > Opnå viden om matematikkens muligheder og begrænsninger som beskrivelsesmiddel og beslutningsgrundlag.
- > Benytte computeren til beregninger, simuleringer, undersøgelser og beskrivelser – også på baggrund af samfundsmæssige forhold.
- > Anvende matematik som værktøj til løsning af praktiske og teoretiske problemer på en alsidig måde.

Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, så de kan:

- > Forstå og forholde sig til informationer, som indeholder matematikfaglige udtryk.
- > Problemformulere, beskrive fremgangsmåder og angive løsninger på forståelig vis – såvel skriftligt som mundtligt.
- > Vælge hensigtsmæssig faglig metode, arbejdsform og redskab ved løsning af problemstillinger af tværgående art.
- > Samarbejde med andre om at løse problemer ved hjælp af matematik.
- > Veksle mellem praktiske og teoretiske overvejelser ved løsningen af matematiske problemstillinger.

Gode råd til læreren

Arbejdet med finansiell forståelse er præget af mange “fag-faglige” ord – både inden for den finansielle verden og inden for matematikken. Det kan for mange af eleverne være en stor mundfuld, og derfor er det konstant væsentligt at tænke begrebsafklaring med i undervisningen. Eventuelt gennem arbejde med begrebskort.

Undervisningsmaterialet lægger op til gennemgang i klassen. Derfor indeholder materialet diskussionspunkter og opgaver, hvor den enkelte elevs svar sammenlignes med klassekammeraternes. Opgaverne er udarbejdet med den hensigt, at de kan løses individuelt eller i grupper.

På skolefinans.dk finder du facitlisten på de stillede opgaver.

Undervisningsmaterialets kompleksitet stiger progressivt. I begyndelsen forklares begreber mest med dagligdagsord, mens de korrekte faglige termer bliver brugt i slutningen af materialet. Det samme gælder det tilhørende opgavehæfte, hvor især hæftets sidste opgave “Den store opgave” er teksttung.

Det anbefales, at eleverne er bekendt med faglig læsning i matematikfaget inden brugen af undervisningsmaterialet. Alternativt kan materialet bruges som led i den faglige læsning.

Indledning

Du kender sikkert den situation, hvor en af dine venner foreslår, at I skal en tur i biffen. Du vil egentlig gerne med, men bliver nødt til at sige nej, da du ingen penge har og der er over 2 uger til før du får løn igen. Du overvejer at låne men ved, at de skal betales tilbage igen.

Enten tjener du ikke så mange penge, eller også bruger du bare mange. Og sådan er det ikke kun dig, der har det.

Nogle mennesker tjener godt, men mangler alligevel altid penge sidst på måneden. Andre tjener ikke så meget, men kan altid klare udgifterne.

Hvordan kan vi forklare den forskel?

Vi ved naturligvis, at alle er forskellige. Nogle bruger deres penge, før de har fået dem, mens andre tænker sig meget grundigt om, før de tager pungen op af lommen.

Men hvad skal der til for at få en god økonomi?

I dette undervisningsmateriale kommer vi ind på, hvad der skal til for at få en god økonomi, og giver dig nogle værktøjer til dette.

Budget

En god privatøkonomi kræver, at man har et overblik over, hvor mange penge man tjener, og hvor mange man bruger. Altså *indtægter* og *udgifter*. For at få det overblik kan man lave et budget.

Som regel laver man budgettet for et år ad gangen, da det ofte kan være svært at se længere ind i fremtiden.

Et budget laves ved hjælp af et budgetskema, som du kan få gratis i banken. Bankernes skemaer kan være forskellige, men man udfylder dem på samme måde: Måned for måned skal man skrive de indtægter og udgifter, man forventer at have.

Hvis indtægterne er større end udgifterne i en måned, er der overskud. Er udgifterne derimod størst, er der underskud.

Hvis der er måneder med underskud, skal det dækkes ind. Det kan gøres ved at have overskud nogle andre måneder eller ved at gøre indkomsterne større eller udgifterne mindre.

I de næste afsnit skal vi se på hvilke indtægter og udgifter, de fleste mennesker kender til.

Indtægter

Under indtægter skrives de penge, du får måned efter måned i løbet af et år. Det er altid løn efter skat, der skrives i budgetskemaet.

Lommepenge

Mange børn og unge får hver uge eller måned et fast beløb af deres forældre. De lommepenge, man får, er en "indkomst".

Lønindtægt

De fleste unge har i dag arbejde ved siden af skolen. Det kan være som avisbud, tankpasser, rengøring eller andet. Det kan godt være forskelligt, hvor meget man tjener i én måned i forhold til en anden, da man som ungarbejder oftest er time-lønnet.

SU

Er man over 18 år og studerende, kan man få SU. Det bliver udbetalt hver måned gennem et undervisningsår.

Renteindtægter

Mange mennesker vælger at spare penge op. Dvs. de har penge stående på en konto i en bank, eller det kan være, at de har købt obligationer for dem. Opsparede penge giver renter. Normalt får man renter udbetalt én gang om året.

> Hvilke indtægter har du?

Udgifter

Alle har udgifter, der skal betales. Hvor store udgifterne er, afhænger af nogle forskellige ting. Når man bor hjemme hos sine forældre, har man naturligvis færre udgifter, end hvis man er flyttet hjemmefra. Er man flyttet hjemmefra, har man flere udgifter, hvis man har stiftet familie.

Alle udgifterne kan opdeles i faste og variable udgifter.

Faste udgifter

De udgifter, der altid er ens, kaldes faste udgifter. Husleje, forsikring, elektricitet, varme, telefon, bredbånd, kabel-tv og børnepasning er alle eksempler på faste udgifter.

Variable udgifter

Udgifter, som rimeligt let kan ændres op eller ned, kaldes variable. Det kan være mad, slik, biograf, restaurant, tøj, rejser mv.

Nogle udgifter kan være både faste og variable. For eksempel skal man bruge et minimumsbeløb til mad for at overleve.

Det er en fast udgift. Hvis man ønsker røde bøffer og vin til maden, kan det betragtes som en variabel udgift.

- > **Hvor mange penge bruger du om ugen, og hvad bruger du dem til?**
- > **Hvor mange penge bliver det til om måneden? Om året?**
- > **Prøv at sammenligne det med resten af klassen!**

(Se eksempler på udgifter i oversigten på næste side).

Oversigt over udgifter

PERSONLIGE UDGIFTER		
Livsforsikring	Husholdning, vask	Børnepenget
Ulykkesforsikring	Hushjælp, vinduespudsning	Telefon, mobiltelefon, internet
Andre forsikringer	Fornøjelser, fester, gaver	Bøger, blade, aviser m.v.
Læge, tandlæge, apotek	Ferie, rejser, weekends	Lommepenget (egne/børns)
Faglige kontingenter	Vuggestue, børnehave m.v.	Andet
Andre kontingenter	Lotto, tips m.v.	
Tøj, fodtøj	Medielicens	
BIL OG TRANSPORT		
Bil og transport	Redningskorps	Tog og buskort m.v.
Ydelse på lån	Kontingent til FDM	Andet
Benzin, olie m.v.	Garage	
Vægtafgift/ejeravgift	Rep. og vedligeholdelse	
Forsikring		
BOLIG		
Husleje	Vejgæld	Boliglån
Ejendomsskatter m.v.	Kloakgæld	Nyanskaffelser
Vandafgift	Grundejerforening	Renovation
Elektricitet, gas, olie	Oliefyrs-/gasabonnement	Antenneafgift
Varme	Husforsikring	Rep. og vedligeholdelse
Prioritetsgæld	Indboforsikring	Andet
YDELSER PÅ LÅN OG KØBEKONTRAKTER		
Forbrugslån	Kreditkort, kontoring m.v.	
OPSPARING		
Lønkonto	Pensionsopsparing	Millionærkonto
Budgetkonto	Kapitalpension	Uddannelsesopsparing
Børneopsparing	Ratepension	Boligopsparing
Ferieopsparing	Etableringskonto	Anden opsparing
Spar op og lån konto	Indekskontrakter	Andet
DIVERSE		
Bokslæje		
Restskat		
Andet		

Familien Pedersens budget

For at få indtryk af hvordan et budget for en almindelig familie ser ud, skal vi se på familien Pedersens budget. (Se skemaet på næste side).

Familien bor i et parcelhus i Næstved, hvor der er el-opvarmning. Familien består af:

- > Ole, der arbejder som værkfører.
- > Hanne, der er ansat i en børnehave.
- > Bo, der arbejder som elev i en bank.
- > Pia, der går i 7. klasse.

Af budgetskemaet på side 8 kan du i detaljer se, hvilke forventninger familien Pedersen har til sine indtægter og udgifter.

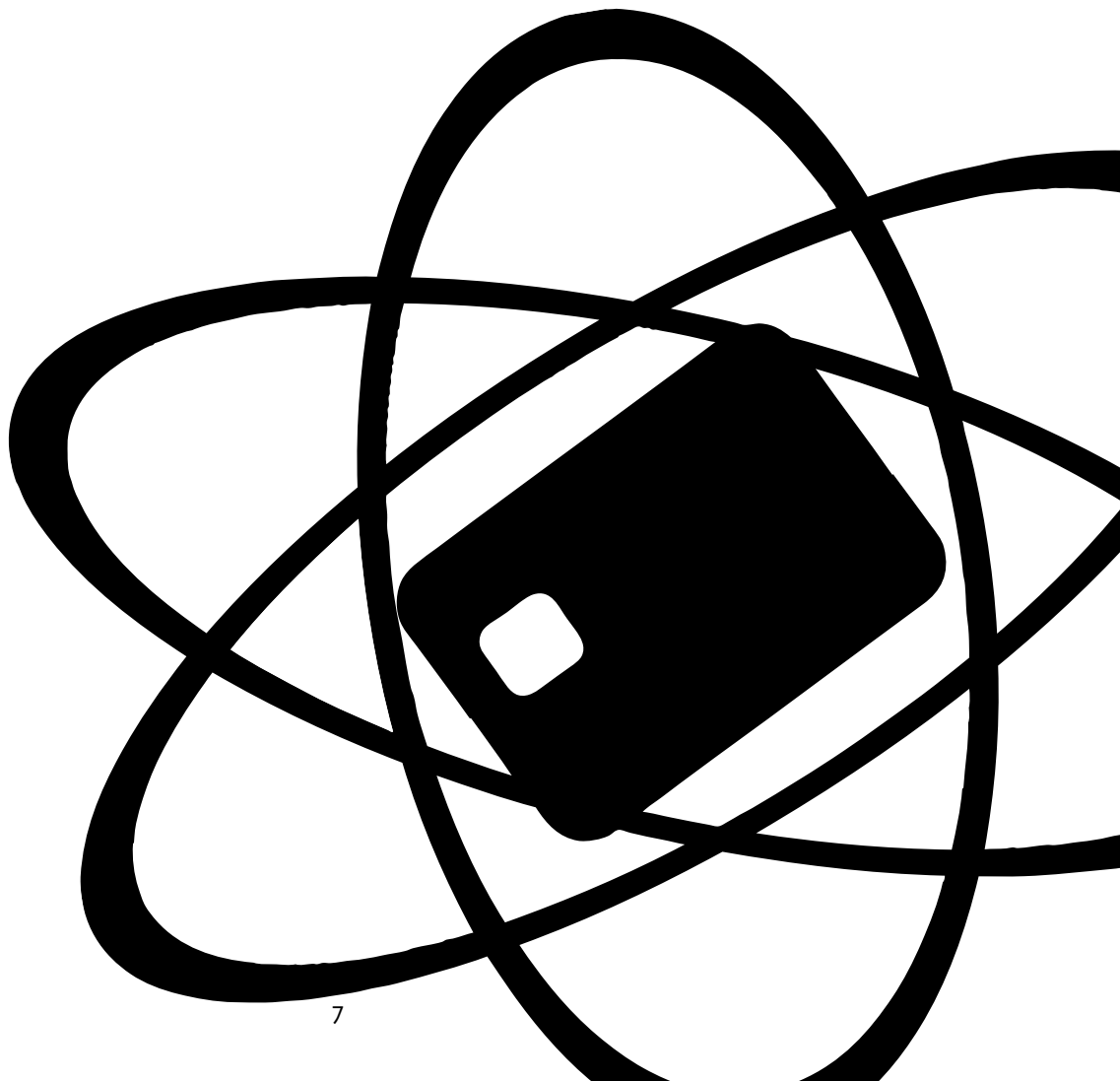
Hvis vi ser på nogle hovedtal, regner familien altså med en indkomst på 365.680 kr. på et år, hvilket i gennemsnit er 30.473 kr. om måneden.

Derudover regner de med samlede udgifter for 352.242 kr. på et år, hvilket er 29.354 kr. om måneden.

I bunden af skemaet kan du se, om der er overskud eller underskud i hver måned. Derudover kan du se, hvor stor opsparingen er, altså hvor mange penge familien har på deres bankkonto. De starter altså januar med at have 15.200 kr. på kontoen, som vokser, hvis måneden giver overskud, og bliver mindre, hvis måneden giver underskud.

Budgettet for familien Pedersen ser ud til at hænge sammen, da det i sidste ende giver overskud. Mange ting kan dog blive ændret, hvilket vil give familien en helt ny situation. Ole eller Hanne kan miste sit job, eller Bo kan flytte hjemmefra.

- > **Diskutér i klassen, hvad der kan ske, og hvad konsekvenserne for familiens budget er.**

Budget for Hanne og Ole Pedersen – familiebudget

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt	Gennemsnit
INDTÆGTER:														
Ole Pedersen	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500	198.000	16.500
Hanne Pedersen	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	12.050	144.600	12.050
Børne- og Ungeydelse	2.745			2.745			2.745			2.745			10.980	915
Renteindtægter												100	100	8
Kostpenge fra Bo	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	12.000	1.000
Indtægter i alt	32.295	29.550	29.550	32.295	29.550	29.550	32.295	29.550	29.550	32.295	29.550	29.650	365.680	30.473
UDGIFTER:														
Terminsydelser			19.991			19.991			19.991			19.991	79.964	6.664
Ejendomsskat		7.600						7.600					15.200	1.267
Elektricitet		5.500			5.500			5.500			5.500		22.000	1.833
Bygningsforsikring	3.500												3.500	292
Bilforsikring	7.000												7.000	583
Grøn ejerafgift		1.650						1.650					3.300	275
Benzin	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	12.000	1.000
Familieforsikring					1.400								1.400	117
Ulykkesforsikring					1.350								1.350	113
Radio/Tv-licens	1.218					1.218							2.436	203
Telefon og internet		1.600			1.600			1.600			1.600		6.400	533
Gaver	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3.000	250
Aviser, blade m.v.	268	268	268	268	268	268	268	268	268	268	268	268	3.216	268
Oles fagforening	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	1.234	14.808	1.234
Hannes fagforening	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	1.209	14.508	1.209
Husholdning	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	78.000	6.500
Tøj	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	9.600	800
Lomme penge	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	6.600	550
Ferie						15.000							15.000	1.250
Jul												4.000	4.000	333
Diverse	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	18.000	1.500
Ratpenston	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	12.000	1.000
Ydelse på billån	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	1.580	18.960	1.580
UDGIFTER I ALT	27.609	32.241	35.882	15.891	25.741	35.882	32.109	32.241	35.882	15.891	22.991	39.882	352.242	29.354
Indtægter – udgifter	4.686	-2.691	-6.332	16.404	3.809	-6.332	186	-2.691	-6.332	16.404	6.559	-10.232	13.438	1.120
Overført fra forrige md.	15.200	19.886	17.195	10.863	27.267	31.076	24.744	24.930	22.239	15.907	32.311	38.870		
Overført til næste md.	19.886	17.195	10.863	27.267	31.076	24.744	24.930	22.239	15.907	32.311	38.870	28.638		

Bo Pedersens Budget

Bo er blevet ansat som elev i en bank efter sin HHX-uddannelse. Han har også lavet et budget. (Se skemaet på næste side).

Budgettet viser, at Bo får udbetalt 7.500 kr. om måneden og skal betale 1.000 kr. for at bo hjemme. Derudover skal han også betale for tøj, fornøjelser og fodboldkontingent.

Bo har besluttet, at han hver måned vil sætte 1.000 kr. til side på en særlig konto. Derfor har han skrevet 1.000. kr. til

opsparing under udgifter. Selvfølgelig er det ikke en rigtig udgift, men det er smart at "budgettere" med pengene på den måde, da han ikke må bruge dem til noget andet.

- > **Hvordan kan Bo spare op allerede nu, når han ikke tjener så mange penge?**
- > **Kunne Bo evt. spare endnu flere penge op? Hvorfor/hvorfor ikke?**

Budget for Bo Pedersen 2014 (elev)

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt	Gennemsnit
INDTÆGTER:														
Løn	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	90.000	7.500
Renteindtægter												540	125	10
Indtægter i alt	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.625	90.125	7.510
UDGIFTER:														
Kostpenge	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	12.000	1.000
Tøj	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6.000	500
Lommepege	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	9.600	800
Transport	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	8.400	700
Tips/lotto	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2.400	200
Kontingenter	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	8.400	700
Gaver	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1.800	150
Ferie							7.000						7.000	583
Diverse	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	9.600	800
Opsparing	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	12.000	1.000
UDGIFTER I ALT	5.850	5.850	5.850	5.850	5.850	5.850	12.850	5.850	5.850	5.850	5.850	5.850	77.200	6.433
Indtægter - udgifter	1.650	1.650	1.650	1.650	1.650	1.650	-5.350	1.650	1.650	1.650	1.650	1.775	12.925	1.077
Overført fra forrige md.	11.400	13.050	14.700	16.350	18.000	19.650	21.300	15.950	17.600	19.250	20.900	22.550		
Overført til næste md.	13.050	14.700	16.350	18.000	19.650	21.300	15.950	17.600	19.250	20.900	22.550	24.325		

Opfølgning af budgettet

Du skal hele tiden vurdere om de indtægter og udgifter, der står på budgetskemaet, stadig passer.

- > Hvis der sker ændringer i indkomsten, skal de nye tal sættes ind.
- > Hvis der sker stigninger eller fald i udgifterne, skal de tidligere tal ændres.

Ønsker man fx at købe en Ipod, kan man se i budgetskemaet, om der er råd til det. Måske betyder det, at man gør sin op-

“Et personligt regnskab er en oversigt over de indtægter og udgifter, der har været i en periode”.

sparing mindre og derved får færre renteindtægter, og det er ikke sikkert, at budgettet kan holde til det.

Man skal altså altid have de rigtige tal stående i budgettet, men hvordan kan du være sikker på, at du har de rigtige tal?

Det kan du ved at føre et personligt regnskab. Det vil sige, at du skriver ned, hver gang du bruger nogle penge.

En god måde er at lave et ark, hvor du skriver nogle hovedgrupper. Fx:

- > Mad.
- > Rengøring.
- > Transport.
- > Slik.
- > Fornøjelser.
- > Diverse.
- > Indtægter.

Hver gang du bruger eller får nogle penge, skriver du dato og beløbet under den hovedgruppe, der passer til. Det kan du rimeligt let lave i et regneark.

Udsnit af regnskabsark for januar			
		Indtægter	Udgifter
03-jan	Oles løn	16.500	
	Hannes løn	12.050	
	Frisør		325
	Husholdning		554
	Diverse		38
04-jan	Husholdning		510

Opgave: Læg dit eget budget:

1. Lav et personligt regnskab over ugen, der er gået.
2. Hvilke hovedgrupper kan du dele dit regnskab op i?

Budgetkontrol

Ved at sammenligne budgettet med dit regnskab, kan du se, om budgettet holder. Det bør foretages ofte. Fx en gang om måneden.

Når året er slut, kan du bruge dine månedsregnskaber til at lave et årsregnskab og sammenligne det med dit budget. På den måde kan du være sikker på at have et solidt grundlag for næste års budget.

“Budgetkontrol er en sammenligning mellem budgettet og det personlige regnskab”

OPGAVER

Opgave 1

> Hvad er et budget?

Opgave 2

> Hvad er forskellen mellem en variabel og en fast udgift?

Opgave 3

> Giv eksempler på udgifter, der både er faste og variable.

Opgave 4

> Snak med din familie om, hvor mange penge i bruger på:

- Mad og rengøring.
- Tøj.
- Bøger, blade og aviser.
- Telefon/mobiltelefon/internet.
- Ferie og rejser.
- Forsikringer.
- Benzin.

Opgave 5

> På side 7 findes en oversigt over forskellige udgifter.

- Skriv, hvilke udgifter der er faste, og hvilke der er variable.

Opgave 6

> Lav dit eget budget for et helt år. Hvor lang tid vil det tage dig at spare op til en Ipad?

Opgave 7

> En person køber hver dag avisen Berlingske Tidende og 20 cigaretter:

- Hvad bliver de årlige udgifter? (Find selv de aktuelle priser).
Aviser:
Cigaretter:
I alt:

Opgave 8

> Ole har fået et tilbud om et nyt arbejde, hvor lønnen er højere. Efter skat kan Ole komme til at tjene 17.000 kr. om måneden.

I øvrigt kan familien se, at nogle af udgifterne i deres budgetskema nok er sat for lavt. Følgende poster bør derfor blive ændret:

Husholdning:	7.000 kr.
Tøj:	1.100 kr.
Benzin:	1.100 kr.
Diverse:	1.700 kr.

- Opstil et nyt budget for familien på baggrund af de nye oplysninger. Brug et regneark.

Opgave 9

> Sandt eller falsk:

		Sandt	Falsk
1	Et budget er et overslag over forventede udgifter i en fremtidig periode.		
2	Udgifter kan opdeles i faste og variable udgifter.		
3	Husleje er en variabel udgift.		
4	Spisning på en restaurant er en fast udgift.		
5	Telefon er dels en fast og dels en variabel udgift.		
6	20 cigaretter på en dag bliver ca. 1.010 kr. om måneden.		
7	Familien Pedersen forventer at bruge 66.000 kr. om året på husholdning.		
8	Familien har sat diverse-posten til 18.000 kr. om året.		
9	Teaterbesøg går under diverse-posten.		
10	Med det nuværende budget vil familien Pedersen kunne spare op.		
11	Hvis man har underskud på budgettet, skal man bare bruge flere penge.		
12	Når man har lavet et budget, er det unødvendigt at lave et regnskab.		

Den store opgave

- > Patricia og Jens bor i en lejlighed på 100 m² i København sammen med deres søn Patrick på fire år. Jens arbejder som bankrådgiver i en bank i nærheden og får hvert år udbetalt 214.272 kr. Patricia studerer til Finansøkonom og modtager derfor SU. Det bliver til 5.839 kr. udbetalt om måneden.
- > Patrick går i børnehave, og hver onsdag eftermiddag tager Jens ham med til børnerytmik. Det koster 2.850 kr. hvert halve år og skal betales januar og juli. Det koster 1.804 kr. om måneden for Patrick at gå i børnehave. Til gengæld får de hvert kvartal 3.402 kr. fra staten i børne- og ungeydelse.
- > De betaler hver måned 5.045 kr. i husleje, og hvert år bruger de gas og elektricitet for 6.000 kr. Det skal betales fire gange om året – første gang er januar.
- > De har købt tre forsikringer. En familieforsikring til 2.612 kr., en ulykkesforsikring til 2.534 kr. og en bilforsikring til 3.875 kr. De skal alle betales én gang om året i april.
- > Det er dyrt at have en bil. Ikke nok med at der skal betales forsikring, familien skal også betale grøn ejerafgift på 1.650 kr. to gange om året – i april og oktober. Derudover har de regnet ud, at de bruger benzin for 650 kr. om måneden.
- > Patricia elsker at tale i telefon, og imens surfer Jens lidt rundt på nettet. Det betyder, at de fire gange om året må betale 2.000 kr. for at kunne det. De har også mobiltelefoner, hvilket koster 1.100 kr. i kvartalet, og kabel tv koster 2.400 kr. om året, men betales hvert kvartal. Alle disse regninger betales i januar, april, juli og oktober.
- > De betaler også licens. Den betales januar og juli og koster 1.218 kr. pr. gang.
- > Jens spiller fodbold i en klub sammen med nogle venner. De træner ikke, for de skulle helst ikke få skader inden kampene, som han siger. Han betaler 1.000 kr. for at spille fodbold et helt år. Dem plejer han at betale i april, når turneringen starter.
- > Patricia og Jens er ret miljøbevidste. De køber ikke altid økologisk, men de er glade for at kunne komme lidt væk fra byen sammen med Patrick og gå en tur i skoven. Derfor har

de meldt sig ind i en miljøorganisation, og det koster 285 kr. om året, som betales i september.

- > Til slut har Jens et stort lån fra sin studietid. Det betyder, at de hver måned betaler 2.600 kr. i afdrag, og har en renteudgift på 4.000 kr. i december.

Opgaver:

1. Lav et budget for Patricia, Jens og Patrick.
2. Synes du, at der er noget, de har glemt?
(Hvis ja, så tag det med i budgettet).
3. Hvor meget skal de have stående på budgetkontoen d. 31. december 2013, for at det ikke går i minus nogle af månederne?
4. Hvad har de på kontoen d. 31. december 2014?
5. Jens og Patricia ønsker at købe ny bil. Det betyder dog, at de kommer til at betale et afdrag på 1.800 kr hver måned på et billån. Hvis du var bankrådgiver, hvad ville du så sige til dem?

